

DIRECTOR:
Dr. ALEXANDRU RUSU

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ — JUD. TARNAVA MICĂ:

INSERATE:
Un șir garmond: 6 Lei. La
publicări repetate după
:: :: învoială :: ::

Unitatea

REDACTOR:
Dr. AUGUSTIN POPA

ABONAMENTUL
Pe un an 200 Lei
Pe 6 luni 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei

Foaie bisericească-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Tăria guvernului

Venit la putere în condițiile cunoscute și ajungând, prin alegerile civilizate ce au urmat, la majoritățile zdrobitoare din actualul parlament, guvernul dlui I. Maniu a avut dela început toate șansele de-a putea inaugura o nouă eră în viața politică a țării și de-a putea contribui din plin la opera mare de consolidare, pe care un neam întreg a crezut că poate să i-o ceară.

Urmărind de aproape activitatea de câteva luni a noului guvern și cântărind roadele acestei activități în lumina foarte puțin prielnică a greutăților imense pe cari a trebuit să le învingă, a putut să constate oricine, că lucrurile au ajuns pe calea cea bună și că actualii guvernanți au și voința și putința de-a lucra potrivit cu angajamentele luate. Dar nime nu putea să sintetizeze mai bine această operă și să reliefeze mai plastic temeiurile tăriei din cari izvoresc realizările ei, decât însuși d. Iuliu Maniu, șeful guvernului.

Răspunzând unei interpelări dela Senat a dlui general Averescu, președintele Consiliului de miniștri a găsit Miercuria trecută prilej pentru întâiul său mare discurs, în care deschizând procesul guvernărilor trecute, a lămurit, odată mai mult, rostul luptelor grele date din partea partidului său și a fixat, din nou — acum dela locul de înaltă răspundere, unde se găsește —, alvia națională și democratică, pe care ține să îndrume întreagă activitatea guvernului său, al ordinii și al legalității. A făcut alegeri libere, a ridicat starea de asediu și cenzura, a trecut în câteva săptămâni un buget deplin echilibrat, a dus la bun sfârșit chestia marelui împrumut din străinătate și, mai presus de toate acestea, a reușit să poată iscăli transacția internațională deosebit de importantă, cunoscută sub numele protocolului dela Moscova, prin care țara a fost pusă moralicește la adăpost de pericolul unui războiu iminent, asigurându-se prin aceasta libera, pașnică și liniștită muncă de producțiune. Iar pentru îndrumarea acesteia pe o cale, care să nu fie amenințată de spectrul trusturilor cari o amenințau, s'a făcut legea cea nouă a comercializării, căreia îi va urma legea minelor și o nouă și modernă lege administrativă.

Emanat din conștiința țării, în deplin acord cu voința Regenței, guvernul își poate permite să meargă până la ultima limită admisibilă a libertăților cetățenești, cerute de spiritul democrației al vremii, fiind sigur, că mijloacele legale ce-i stau la îndemână îl pun în situația, de a putea garanta cea mai deplină ordine, în toate direcțiile. Ajutat de autoritatea morală și politică, de care dispune și de legătura sufletească ce este între el și mulțimea muncitoare, guvernul n'are nevoie de nici un mijloc excepțional, după ce este dovedit — a spus premierul —, că „mișcarea comunistă” din Basarabia nu este decât o înscenare.

Sunt precizări și puneri la punct de cea mai mare importanță, prin cari d. I. Maniu a risipit definitiv toate nedumeririle, dând, în aceeași vreme, și o puternică dovadă a tăriei guvernului său.

Isus ne chiamă

— Un apel în chestia reînvierii „Asociației preoților adoratori” —

Alăturându-ne din tot sufletul la mișcarea, pornită din inițiativa înaltului nostru cor episcopesc, pentru trezirea la nouă viață a „Asociației preoților adoratori”, dăm și noi — chiar aici la loc de frunte — apelul făcut în cauză de Cuvioșia Sa p. ieromonah AUGUSTIN POP dela mănăstirea Bicsadului, căruia i-s'a încredințat din partea episcopatului sarcina de director provincial al acestei asociații. Este un cuvânt pornit din inimă, care nu poate să nu aibă răsunet în sufletul atâtoro dintre preoții noștri, cari de mult așteaptă invitarea ce li-se face acum.

Orice înscriere în aceasta asociație, menită a asigura curățenia permanentă a sufletelor preoțești, este un mare câștig al bisericii noastre și de aceea suntem siguri, că glasul de chemare al p. director provincial, nu va fi glasul celui ce strigă în pustie.

Iată ce ne spune Apelul acesta:

Lipsa unei apropieri tot mai vii către euharisticul Isus se simte din ce în ce mai mult. Sufletele devin tot mai neatârnatore de păstorul lor, care adeseori, nici după multă stăruință, nu reușește să întoarcă la turmă oaia cea rătăcită. Credința începe a se altera prin diferitele influențe străine de biserică, ori începe a slăbi prin corupția vremilor de astăzi, pe care o întâlnește omul la tot pasul.

Între atâtea curenți neprielnice adevăratului spirit religios, putea-va oare preotul să susțină cu aceeași tărie flacăra pietății și a zelului în sine și în alții, dacă nu se va alimenta în continuu dela acela, care a zis: „Foc am venit să aduc din cer, și ce voiesc, decât să se aprindă?”

Acestea judecându-le, Veneratul Cor episcopesc în conferința sa din 30 și 31 August 1928 și-a adus aminte de acea asociație sacerdotală, numită „Asociația preoților adoratori”, al căreia scop este să formeze împrejurul euharisticului Isus o gardă de suflete preoțești devotate Lui și alimentate în continuu cu acel foc sacru, care izvorește din Inima dumnezească a Mântuitorului, — și a decis organizarea ei în tot cuprinsul provinciei mitropolitane. Această organizare s'a încredințat subscrisului, căruia i-s'a comunicat aceasta înaltă deciziune pe calea Veneratei episcopii dela Gherla.

Astfel stând lucrurile, cu smerită dragoste, ca cel mai mic între frați, rog pe toți acei preoți, cari simțesc în sine dorința vie de a intra într'o legătură mai intimă cu euharisticul Isus și a-i aduce cuvenitele adorații săptămânale obișnuite în asociație, să binevoiască a se anunța pentru a fi înscriși.

Cei ce aparțin eparhiei Lugojului, își pot face înscrierile acolo.

Obligamentul membrilor de-a face săptămânal o oră de adorație se razimă pe cuvântul lui Isus grăit către apostoli în grădina Olivetului: „Au nu ați putut o oră priveghia împreună cu mine?” Și oare astăzi nu există pentru noi aceleași cauze de a priveghia cu

Isus? Oare nu asudă Isus și astăzi sudori de sânge în trupul său mistic, care este biserică, la vederea atâtor fărădelegi și stricăciuni morale, de cari e plină lumea? Și, de altă parte, oare apostolii de astăzi, preoții, sunt mai rezistenți față de ispita „somnului”, căreia i-au căzut pradă apostolii cei vechi în noaptea aceea de chin?

Biserica noastră își are dușmanii săi înverșunați, își are luptele, suferințele și ranele sale. Ea are lipsă de-o armată a rugăciunii euharistice, ca să poată atrage în măsura cea mai mare ajutorul Aceluia, care a biruit lumea. În ziua, în care biserică noastră va putea să-și sprijinească acțiunile și luptele sale pe adorațiile alor vre-o sută de preoți zeloși, triumfurile ei vor spori și viața ei religioasă se va resimți de-un avânt nou. Adevăratul cult euharistic numai de-atunci încolo se va putea desvolta.

Să se formeze dar acea armată de preoți adoratori, cari să aducă bisericii, sufletelor, și lor înșiși marele serviciu: să priveghieze o oră cu Isus!

Chestia pensiilor preoțești în eparhia Gherlei. Ultimul număr (1 Martie) al „Curierului Creștin” dela Gherla, are în frunte o serie de dispoziții, menite a duce la sfârșit mișcarea pornită anul trecut pentru ajutorarea preoților deficienți, a văduvelor și orfanilor de preoți.

Chestiunea se socotește aici aranjată definitiv în sensul, că preoții vor plăti, începând cu acest an, câte 10 la sută după salariul integral (dela stat și din parohie) și aceasta în baza „dreptului și a datoriei noastre — spune Preasfințitul episcop al Gherlei — de a lua măsurile necesare și eficace pentru îndreptarea stării peste măsură dureroasă a preoților deficienți, a văduvelor și a orfanilor de preoți și pentru a asigura soarta celor din viitor”.

Tot ce este a se mai aranja privește clasificarea beneficiilor. Și fiindcă asupra acestui punct sinoadele protopopești n'au dat indicațiuni destul de lămurite, s'a constituit un consiliu central, numit „Consiliu de control”, din care fac parte cei trei vicari foranei ai eparhiei (Nasăud, Sighet și Șimleu) și 5 dintre protopopii indicați prin voturile date în sinoade ale clerului. Iar pentruca acest consiliu să poată ține ședințe în complectul său, Ordinariatul a numit și trei membri supleanți, plus un membru care să reprezinte în consiliu clerul gremial. Numirile sunt făcute pe timp de 5 ani.

Prima ședință a consiliului — care va lucra sub prezidiul unui canonic, delegat al episcopului —, este convocat pe ziua de 18 Martie c. având să facă propuneri concrete în toate chestiunile cari privesc pensiunile preoțești și ajutoarele viduo-orfanale. Consiliul își

va da părerea și asupra chestiunii, slevate de câteva sinoade, de a nu se distribui întreaga sumă, ce urmează a se realiza din cele 10 la sută asupra întregului venit preoțesc.

Eparhia Gherlei este deci pe calea cea bună a realizării, cât mai neîntârziată, a hotărârii luate în conferința episcopescă din 30 și 31 August 1928.

Spre un nou proiect de lege a salariării clerului. O comisiune, compusă din reprezentanți ai Sf. Sinod și ai Ministerului cultelor (între aceștia și d. Z. Păclișanu, directorul general al cultelor minoritare), s'a întrunit săptămâna trecută spre a fixa normele, menite a fi puse la baza unei noi legi de salarizare a clerului tuturor cultelor.

Între acestea s'a fixat ca normă generală, că statul, căruia biserica îi prestează servicii foarte însemnate, este obligat să remunereze în chip cuviincios aceste servicii. Mai mult chiar. S'a enunțat, că statul e dator să arate preoților diverselor culte aceeași solitudine, sub raportul salarizării, pe care o arată propriilor săi funcționari, cari prestează servicii de ordin social cultural și moral. Un alt principiu fixat de membri comisiei este, că preoții vor fi salariați în raport cu titlurile lor, ceea ce înseamnă, că cei cu calificare mai înaltă vor avea să primească salarii mai bune, asigurându-se însă și pentru cei cu calificare mai puțină și mai sumară un traiu cinstit și onorabil. Chestia aceasta atinge foarte de aproape pe vechii noștri preoți bienaliști, așa-numiții „moralisti”, precum și pe absolvenții actualului Curs pregătit de preoți, de 3 ani, pentru aranjarea cât mai bună a situației căroră — ca și pentru restul chestiunilor de de altfel —, n'ar strica, credem, să se ceară în comisiunea pregătitoare a proiectului de lege, un loc și pentru un reprezentant al episcopatului nostru.

Un alt moment, asupra căruia s'a oprit comisiunea de studiu este, că plățile pe cari le dă statul vin numai să întregască venitele din parohii ale preoților, și că prin urmare acolo, unde parohiile au venituri peste nevoile de întreținere ale bisericii, o parte a salariului

preoțesc se va plăti din acestea. În scopul acesta va trebui să se facă o nouă evaluare a averilor tuturor parohiilor, un lucru nu prea ușor, care va avea cu siguranță darul să întârzie binîșor punerea în aplicare a legii de salarizare ce se va face.

Chestia interesând pe toți cititorii noștri, vom urmări de aproape toate fazele ei.

Pensiile preoțești

Câteva principii de temelie ale reorganizării *)

Preaveneratul Consistor a publicat în Circulara XVII—1928 dispozițiunile în vederea reorganizării Fondului de pensii preoțesc din arhidieceză, fixând termen pe ziua de 20 Noemvrie 1928, dată până la care sinoadele protopopești trebuiau să se pronunțe asupra proiectului dela centru.

Sinoadele de toamnă ale tractelor protopopești s'au executat în tocmai; au discutat modalitățile, au redactat hotărâri, pe cari le-au înaintat centrului și deci credeam că începând cu 1 Ianuarie 1929 vor intra în vigoare noile dispozițiuni aferente. Deoarece aceasta până în momentul de față nu s'a făcut, se crede, că motivele întârzierii sunt opiniile prea variate ale sinoadelor, cari au propus mijloace prea diferite în vederea majorării pensiilor la nivelul vieții de azi.

În „Pastorul Sufietesc”, ce apare mai nou la Lugoj, s'a publicat o scurtă dare de seamă asupra rezultatului, la care s'au oprit diversele Sinoade din arhidieceză. Deși în mod sumar se poate spune „quod sapientia, tot s'intendentia”, câte capete, atâtea păreri, totuși cred că momentele principale și de-o importanță capitală, cari se desprind din aceste hotărâri, trebuie să fie cam următoarele:

a) Crearea principială a unui Fond de pensii unite pentru întreaga provincie noastră mitropolitană de Alba-Iulia și Făgăraș.

*) Spre a ține la suprafață această chestiune, pornită cu atâta elan, dar pe alocurea împoimolită de abinele, facem loc cu plăcere și acestei contribuții a preotului nostru din Rupea-Cohalm, păreriile căruia au mai fost găzduite în coloanele noastre. N. R.

b) Până la împlinirea acestui deziderat, toate eparhiile să-și elaboreze statute identice prin esmiterea câte unui delegat, cari laolaltă să formeze comisiunea însărcinată cu redactarea statulelor.

c) Să se aibă în vedere crearea unui Fond general de pensii, care trebuie să fie egal cel puțin cu totalul retribuțiilor de pe un an, ce primește preoțimea dela stat. Augmentarea acestui fond, să se facă prin o repartizare pe 5—10 ani de zile.

d) Este total greșită concepțiunea, care pune la baza ajutorării pensionarilor distribuția totalității sau a majorității sumelor anuale ce preoțimea varsă, an de an, la acest fond. Prin acest fapt, conzistența acțiunii ce vrem să întreprindem, devine dubioasă dela început lipsindu-i soliditatea.

e) Pensionarii vor primi dobânzile Fondului general de pensii, plus 25 % din sumele ce varsă preoțimea anual. În baza acestui principiu, situația pensionarilor se va îmbunătăți an de an, formând în aceeași vreme și Fondul general de pensii, care cu cât va fi augmentat mai mult, cu atât va da și beneficii mai mari.

f) Pentru o cât mai bună administrare a fondului, să se înființeze la centru o conducere separată sub titlul CASA PENSIILOR, care să stea sub directa supraveghere a Consistorului.

Credem, că comisiunea însărcinată cu studierea și compunerea unui plan în această materie, va trebui să aibă în vedere aceste principii de ordin general, fără de cari nu se poate întreprinde o operă după părerea mea folositoare și durabilă. — Așteptăm.

Pr. Eugen Ciungan

Comisiuni pentru cercetarea manualelor didactice. Ministerul instrucțiunii, luând avizul consiliului permanent de pe lângă acest departament, a numit pe termen de 3 ani, noile comisii pentru cercetarea manualelor didactice. Pentru fiecare specialitate dela cursul primar și cursul secundar s'au numit comisii deosebite, în cari găsim și numele alor doi profesori din Blaj: d. Al. Lupeanu, pentru limba română (curs inferior) și Flaviu C. Domșa pentru caligrafie.

Folța „Unirii”

Pentru Paresimi

Sustine — abține!

Gânduri creștine asupra stăpânirii de sine de Pr. Dumitru Neda

I

Puterea credinței e mare și faptele ei minunate foarte. Sf. Pavel, într'un pasaj de pătrunzătoare pilduire, a răvașului de îmbărbătare, îndreptat către frații de-un sânge și de-o limbă — Evrei 11, 1—40 — reliefează acest lucru, rulând, ca 'ntr'un film de cinema, străluciri captivante de vieți trăite aievea din credință. Avel, Enoh, Noe, Avram, Sara, Isac, Iacob, Iosif, Moise, Rahav, Ghedeon, Barac, Samson, Ieftae, David, Samuil, și alții mulți, încătușează atenția Apostolului plin de admirare față de figurile luminoase ale celor ce, având temei și izvor de tărie credință, înfruntă năvălirile năprasnice și ispitele violente ale vrăjmașilor de tot felul, în butul temnițelor și a legăturilor, a uciderii cu pietri, a tăierii cu fierestrăul, a săvârșirii de dinții fiarelor ori de ascuțitul sabiei, siliți să pribejească în cojoace și piei de capre — haina smerită a sărăciei —, rătăcind prin pustii și prin munți, sălășluindu-se prin peșteri și crepăturile pământului, ei, sufletele eroice, de cari nu era lumea vrednică, mândria lui Israil și chezașia

chierării lui deosebite între neamuri: Elie, Etiseiu, Daniel Zaharia, Isaia, Eleazar cu toți mucenicii sălbătăciei nebune a lui Antiochus Epiphanes, cu toți surghiuniții răsmiriței macabeice. 1)

Nourul acesta de mărturii ale atâtor dureri crâncene, îndurate pentru izbândirea unor ideale sfinte e întrecut în mulțimea și mărimea suferințelor numai de aducătorul și plinitorul credinței: Isus, robul garuia, Pavel, îl pune cu atâta iscusință și îngrijorare împrejurul celor ce se clătinau pe calea bună apucată, pentru ca cu atât mai nestânjenit să le poată face dojana părintească și îndreptătită: Voi nu ați statut încă până la sânge luptându-vă împotriva păcatului (Evrei 12, 1—4).

În ceasuri de grea cumpănă, de întunec și de încercări chinuitoare, cuvântul acesta inspirat de nenumărate ori o să verse lumină și curaj în toate sufletele creștine dornice de mai binele desăvârșirii.

1. Rânduiala, ce nu prea cunoaște abateri, pofteste ca bieții muritori numai prin multe necazuri să poată intra întru împărăția lui Dumnezeu (Fapte 14, 21). Acel: Per aspera ad astra! al străbunilor, înfrățit cu creștinescul: *Per crucem ad lucem!*, este expresia unui adevăr exprimentat și verificat de nenumărate ori dealungul veacurilor. Așa, că drumeții

1) Cf. Dr. Ignaz Rohr: Der Hebräerbrief. Bonn. 1916. pag. 36—37.

porniți în calea Emausului cu inimi cernite și abătuți până la desnădejde (iară noi nădăduiam, *ἡμεῖς δὲ ἠλπίζομεν*) de întâmplările sguđuitoare, a căror priveliște le era încă proaspătă în minte, merită, pe de-a-tregul apostrofarea grea de tâmpiți (*ἀνόητοι*, Vulgata: stulti), odată ce n'au înțeles resemnați, ba chiar cu o tresărare de bucurie a eului lor superior, faptul firesc în ideologia izbăvirii, că adevă Hristos se cădea să pătimească, ca să poată intra întru mărirea sa (Lc. 24, 26).

În lucrarea de curățire a sufletului creștinesc, suferinței îi este hărăzit rol covârșitor. Suferințele de tot felul: lăuntrice și externe, fizice și psihice, sunt focul, în care se lămurește aurul sufletesc al celor aleși. Hristos Domnul a dat cuvântul de ordine: Cel ce vrea să vină după mine, să se lapede de sine, să-și iea crucea sa în toată ziua și să vină după mine (Lc. 9, 23). Pilda-i sfântă o știm: Tota vita Christi crux fuit et martyrium (Imitatio II, 12, 29), dela ieslea Nașterii până la lemnul de ocară al Răstigării.

Sfinții, ucenici credincioși Măestrului întru toate, s'au nevoit cu toții să i-se asemene în această privință, pe cât li-se putea. Povestea vieților lor, atât de deosebite în ce privește alte amănunte, se unește în a face dovada trăsăturii obștești a tuturor sufletelor acestora: au fost cu toții îndrăgostiți în cruci până la paroxism. Au suferit mult, au iubit suferințele și le-au cerut fierbinte dela Regele mucenicilor

Știri mărunte

Personale. P. Ven. Ordinariat de Oradea a numit pe p. Mihai Sălăgian profesor de cant și tipic la Academia de teologie, iar pe p. Dr. Gheorghe Nagy secretar al aceleiaș Academii.

Concurs. P. Ven. Ordinariat de Gherla publică, cu termenul de 31 Martie, concurs la parohia *Ville Apis* (prot. Seini).

— P. Ven. Ordinariat arhidiecezan publică, cu termenul de 25 Martie, concurs la parohiile *Turdaș* (prot. Murăș Uioara) și *Vad* (vicariatul Făgărașului).

Dela asociația studenților uniți din Cluj. Grupați abia de vre-un an în societate aparte, studenții români uniți din Cluj, au reușit să înjghebeze de curând o filială și la Oradea, unde s'au aranjat manifestări frumoase pe această chestiune. Rezultatele obținute la Oradea au fost comunicate în cadrele unei serate artistice, ținute la 2 Martie în Cluj, la care a participat un public din cel mai ales. În cadrele acesteia s'au dat și premii pentru costume naționale la 4 doare studente. Pentru zilele de 19 și 20 Martie, asociația aranjează exerciții spirituale pentru toți membri săi, reușind să câștige pentru ținerea lor pe Preasfințitul Alexandru al Lugojului. Ea are în plan și un pelerinaj la Roma, pe care speră să-l poată aranja în cursul acestui an jubilar.

Locale. Dumineca viitoare, a cincea a sf. Paresimi, va predica în catedrală Mgr. Ștefan Roșianu, canonic mitropolitan.

— Animizitățile cunoscute ale publicului blăjan împotriva actualului consiliu comunal le-a potolit săptămâna trecută o nouă anchetă a ministerului de interne, care a cercetat minuțios plângerile ce s'au ridicat apropos de gestiunea acestui consiliu. Ea a fost făcută din partea inspectorului Victor H. Starrak — celce a anchetat și la Turda — și lumea crede că pe urma acestei anchete nu se poate să nu se ajungă în sfârșit la dizolvarea consiliului și la instituirea unei comisii interimare.

— Măine, la orele obișnuite (10 jumătate

înainte de masă) se va ține conferința extensivă universitară, în care prof. Silviu Dragomir va vorbi despre »personalități marcante în istoria Ardealului«.

Premiile fundațiunii „Regele Ferdinand“. Afară de cele 300,000 acordate dlui N. Iorga — de cari ne-am ocupat în numărul trecut —, fundațiunea »Regele Ferdinand« a acordat încă două premii de aceeaș mărime dlui Em. de Martonne, profesor la Sorbonna, pentru numeroasele și însemnatele sale cercetări și publicațiuni asupra României și a poporului român în curs de mai bine de 30 ani, și dlui Al. Philippide, profesor la Iași, pentru însemnata sa operă în două volume, asupra originii Românilor. Fundațiunea, care lucrează sub înaltul protectorat al M. Sale Regina Maria a mai acordat în cursul anului trecut premii și subvenții pentru cercetări științifice asupra României în suma de 1,810.000 Lei, iar familiilor de ofițeri a dat ajutoare în sumă de 690.700 Lei. Tot anul trecut s'au cumpărat pentru biblioteca fundațiunii cărți în valoare de 78.200 Lei.

† **P. Aurel B. Gajta**, fost profesor al școlii normale din Blaj, iar acum în urmă director al unui gimnaziu din Oradea, s'a stins la 5 Martie c. în anul 49 al vieții și 19 al preoției sale. Moare curând după săvârșirea soției sale — o fiică a p. I. Nistor, protopopul nostru din Mediaș, căruia îi transmitem și pe această cale condoleanțele noastre —, lăsând în urmă câțiva orfani minori. — Fie-i partea cu dreptii!

Cercul de recrutare Târnavă-mică ne roagă să publicăm următoarele: Viza carnetelor model E 1 ale ofițerilor de rezervă se face la reședința cercului de recrutare la care sunt înscrși ofițerii de rezervă, dela 1—31 Martie 1929. În scopul acesta și pentru a nu se produce aglomerație, Cercul din DSMartin a fixat anume zile, după comune, în cari se face viza acestor ofițeri. Conspicuitul lor se poate vedea la toate oficiile notariale, cari vor da și orice alte lămuriri în cauză. Ceice nu se vor prezenta vor fi dați în judecata Consiliului de război.

Telefonul „Unirii“

G. Rodna nouă. Deocamdată atelierul de ornate al Blajului funcționează în legătură cu librăria seminarială, dar nu știm ca el să confecționeze și colare de mărgelă, mai ales că ele nici nu mai sunt azi »la modă«. Orice alte comenzi de această natură se vor aranja, sperăm, spre mulțumirea Dvoastră.

T. Arad. Chestia reprimirii în ortodoxie, prin »Telegraful« dela Sibiu a dlui V. Goldiș, a ajuns și la cunoștința dlui Tudor Popescu dela »Națiunea dominantă«, care își permite la adresa acestuia următoarele apostrofări: »Citești și nu-ți vine să crezi ochilor! A înviat mortul Vasile Goldiș! Preoții dela »T. R.« vestesc frații lor, că decesul politic al lui Goldiș s'a terminat! S'a sculat din morți, viu, nevătămat și nepătat. Și de bucurie »T. R.« îndeamnă azi pe preoții ortodocși să-l voteze, după ce anul trecut îl prohodise! Apoi asta e prea de tot! Asta nu merge cinstiți părinți redactori, asta nu trebuie să meargă! Astăzi nu mai e vorba de Goldiș și de trădarea lui, ci e vorba de voi și de crima voastră, de o mie de ori mai mizerabilă ca a lui Goldiș. Preoții ai adevărului sunteți? Scriitorii ai adevărului sunteți? Educatorii ai adevărului sunteți, s'au mincinoși și înșelători ai neamului nostru sunteți? Aici nu e vorba de nepricepere, sau de inconștiență! E vorba de o înșelare cu știința și interesată a cititorilor »T. R.« și a tuturor Românilor noștri. De încheiere d. Tudor cere numele »ti-călosului« și »nemernicului«, care a îndrăsnit să compromită astfel pe I. P. S. S. mitropolit Nicolae, pentruca »să nu cadă, zice, blestemul nostru și asupra celor nevino-vați«. — Firește »Telegraful« înghite și tace.

Dr. B. Cluj. Am citit și noi în »Renașterea« dela Dvoastră preambulele marelui opere istorico-dogmatice, pe care ne-o anunță fostul duhovnic al Seminarului nostru din Gherla, dar n'am găsit în ele decât foarte puține momente, care ar merita onoarea unui răspuns. Restul, întemeiat pe lipsa de dovezi din cutare serie de documente ori chiar din cutare epocă, este lipsit de orice temei serios, având aidoma caracterul argumentului ce se face împotriva minunilor din fapt, că față de cei câțiva martori de visu ai minunilor Domnului, se invoacă mii și sutele de mii de »martori«, cari nu au fost în situația de a putea să le vadă. Conferențiarul, ale cărui expuneri sunt puse în discuție de strănicul apologet neofit al ortodoxiei, va răspunde cu siguranță și puteți fi deplini incredințați, că teologia catolică razimă pe stâlpi mult mai tari decât să poată fi răsturnată, în oricare din tezele sale, prin nișca afirmații, întemeiate pe erudiția apostatului Guettée, ori a unui E. Popovici oarecare.

B. Gheorgheni. Am primit abonamentul pe anul curent. Vă mulțumim pentru noul abonat.

Dr. C. Făgăraș. Confirmăm primirea sumei de Lei 200, abonament pe anul curent.

Oficiul parohial. Mediaș. Confirmăm primirea abonamentului pe anul curent.

Oficiul parohial. Moieșiu. Am primit 500 Lei. Achitat până la 1. V 1929.

Dr. M. Oradea. Am primit sumă trimisă și s'a contat conform avizului.

Dr. C. Săliște de sus. Confirmăm primirea abonamentului pe anul curent.

F. Păclisa. Prin »U. P.« am primit suma de 200 Lei, abonament pe 1929.

Parohia. Rodna-șanț. Primit 250 Lei. Achitat până la finea anului curent.

P. Petrița. Am primit 600 Lei. Achitat până la finea anului curent.

Oficiul parohial. Sâncraiu. Am primit abonamentul pe 1929.

Oficiul parohial. Sâmbăta. Primit 400 Lei, abonament pe 1927 și 1928.

D. Budați. Chităm primirea sumei de Lei 200, abonament pe 1929.

F. Nucet. Am primit abonamentul pe anul curent.

tineri și bătrâni, femei și bărbați, suflete simple și spirite de elită, într'un glas; în glasul înțelepciunii care nu este din lumea aceasta. Candidul candidat al altarelor vremii din urmă, jezuitul Paul Giuhac († 1895), se știe, față de sine a fost un adevărat călău — mamă duioasă fiind numai față de alții —, lăsând să-i scape, totuși, deseori, cu prilejul exercițiilor spirituale ce ținea, stima ce-o are față de comoara durerilor de tot felul: »De! când ai gustat odată din farmecul tănuț al suferinței și al lăpădării de sine, te dorești după cruce și mortificații alese liber, cu mai mare dor, de cum aieargă omul robit simțurilor după plăcerile sale oprite«. Tema suferințelor îi încânta spiritul și-i încălzia cuvântul, decăteori o trata.³⁾

Urechea obișnuită cu graiurile predaniilor apostolești desprinde ușor, în cele de mai sus, răsunetul acelei aprinse izbucniri spontane și nefățurate: *ὑπερπερισσεύμαι τῇ χαρῇ*, superabundo gaudio, (romănescul: prea multă bucurie am, redă slab ideea originală), smulsă unei inimi martirizate de războiurile dinafară și de temerile dinlăuntru (2 Cor. 7, 4—5). Povata apostolică: fiți mie următori! (1 Cor. 4, 16) are în vedere un tablou ca acesta: Să ne arătăm întru toate ca slugile lui Dumnezeu, cu multă răbdare în necazuri, în nevoi, în strămătorii; în bătăi, în temnițe, în zărvi, în ostenele, în

privegheri, în posturi; în curăție, în știință, întru îndelungă răbdare, în bunătate, în Spiritul Sfânt, în dragoste nefățarnică... prin mărire și ocară (2 Cor. 6, 4—10), ca niște nebuni, pentru Hristos, cari flămânzesc și însetoșează și sunt goi și pătinesc și nu sunt așezați și ostenește lucrând cu mâinile lor, ocăriți, prigoniți, huliți: gunoiu lumii și lăpădatură tuturor (1 Cor. 4, 11—13).

Pentru a răspunde la o atare invitație: Gata e inima mea, Dumnezeu! Gata e inima mea, evident, se recere eroism neprefăcut, așa cum îl vedem la sfinți. Rugăciunea sf. Terezia († 1582): »Dă-mi Doamne una din două: Ori moartea, ori suferințe. Alta nu-ți cer pe seama mea«, e stranie numai celor străini intimităților vieții creștine superior spirituale.³⁾

Viața creștină, în înțelesul ei deplin și adevărat, nu-i rezultanta jocului capricios al întâmplării, ci e marșul forțat al militarului ce se străduiește din răzputeri să ajungă biruitor acolo unde-l așteaptă răsplata dreptului judecator într'ale nevoinței și ale luptei după lege pe calea de Elstatorită: pe calea Crucii. Prea-înțeleptul urzitor al armoniei sferelor și isvorul limpede al oricărei virtuți nu poate fi prieten al neorinduelii și al plutirii în tulburătoare nesiguranță. Lucrul acesta dealtfel, l-au văzut și păgânii, la lumina firească a minții lor. La

unul dintre ei, la Epictet, dăm peste cugetarea frapantă: »Viața care se rostogolește după întâmplare, seamănă cu apa unui șuvoiu ce-i întotdeauna tulbure, mocirloasă, primejdioasă, furioasă, sgomotoasă și trecătoare; pe când sufletul care se nutrește din virtute, seamănă cu aceea a unui isvor, ce dă întotdeauna o apă curată, limpede, sănătoasă, îmbelșugată și care nu seacă niciodată«¹⁾.

Sub pondere creștină palma și în focul suferințelor se căleşte personalitatea puternică, bogată, sigură de sine, impunătoare, cuceritoare, creștină.

¹⁾ Cf. Epictet: Purtarea în viață. București, ed. I. V. Sococ, pag. 26.

ATENȚIUNE!

Cu onoare aduc la cunoștința On. public că biroul meu edil l-am transferat în Jibou, jud. Sălaj.

Întreprind orice lucrări de construcții. Pregătesc planuri de biserici în care sunt specializat. Pregătesc iconostase în cele mai avantajoase condițiuni.

Întreprindere de construcții
Alexandru Floriánsics
JIBOU

(666) 5—8

³⁾ Cf. Constantin Kempf S. J.: Die Heiligkeit der Kirche im 19. Jahrhundert. Einsiedeln, 1914, pagina 120—121.

³⁾ Cf. Autobiografia Sfintei. Cap. 40 n. 15 în trad. ungurească a p. carmelit P. (Sodó) István. Szombathely, 1914, pag. 618.

P. Aiud. Am primit abonamentul pe o jumătate de an.

M. Mănești. Chităm primirea abonamentului pe anul curent.

M. Sighet. Am primit 400 Lei, abonamentul pe 1927 și 1928.

S. Iclod. Confirmăm primirea abonamentului pe 1929.

O. Alba-Iulia. Am primit suma trimisă.

P. Năsăud. Am primit 100 Lei.

Parohia română unită — Cornești

Nr. 25—1929.

Concurs

Intreprinzătorii doritori de a executa lucrările necesare la edificarea bisericii gr. catolice din Cornești se recercă prin aceasta să-și înainteze ofertele în scris la oficiul parohial gr. catolic din Cornești până la 17 Martie 1929, ora 12 a. m.

Ofertele intrate mai târziu nu se vor lua în considerare.

Operatele despre aceste lucrări și anume: formularul de contract, condițiunile de edificare, preliminarul de spese și planul, aprobate de Prea Ven. Consistor la 23 Februarie 1929, sub Nr. 1355, se pot studia zilnic la oficiul parohial gr. catolic din Cornești p. u. Cornești jud. Târnava-mică, între orele 9—17.

Cornești, la 28 Februarie 1929.

ss. Nicolau Platon
paroh gr. catolic

ss. Mihail Sav
primcurator

Batoze Typul cel mai nou

Tractoare

Istalațiuni de moară

S. A. Română pentru Comerț de
Mașini Agricole

Cluj, Str. Regina Maria Nr. 45

Reprezentanța generală pentru România a fabricii

Első Magyar Gazdasági Gépgyár,
BUDAPESTA

(927. 1 ?

„ELECTRICA“ S. A. — BLAJ

Convocator

Domnii acționari ai societății anonime „Electrica“ din Blaj sunt invitați, în sensul art. 9 și următorii din statutele societății și art. 157 din Codul comercial, la a

III-a adunare generală ordinară

care se va ține în 2 Aprilie a. c. la orele 4 d. m. în localul Casinei române cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Deschiderea și constituirea adunării.
2. Raportul Consiliului de administrație și al Comitetului de cenzori, examinarea și aprobarea bilanțului pe 1928 și darea absolutului.
3. Distribuția profitului curat.
4. Intregirea Consiliului de administrație.
5. Fixarea marcelor de prezență pe 1929.
6. Eventuale propuneri anunțate Consiliului de administrație conform statutelor.
7. Inchiderea adunării.

Domnii acționari sunt rugați să participe la adunare, depunându-și la cassa societății, la Adm. Centrală Capitalară, ori banca „Patria“ titlul provizoriu, eventual documentele de procură, până cel mai târziu 30 Martie a. c. la orele 6 seara.

BLAJ, 6 Martie 1929.

„Electrica“ s. a. Blaj.

Iacob Popa m. p.
președinte

Muntean
administrator delegat

Bilanțul Societății „Electrica“ la 31 Decembrie 1928

Numerar în cassă	40.186—	Capital social	1.500.000—
Investiri	1.300.000—	Fond de rezervă	70.000
Material de vânzare și scule	138.731—	„ „ peusie	21.500
Diverși debitori	785.143'50	„ „ amortizare	140.000
Mobilier	34.851—	Diverși creditor	251.433'25
		Dividendă neridicată	26.616—
		Profit curat	289.362'25
	<u>2.298.911'50</u>		<u>2.298.911'50</u>

Profit & Pierdere

Spese de administrație	56.865'45	Căștig din magazie	67.898'35
Salare și adause	263.100—	„ dela consumație	568.109'85
Marce de prezență	11.900—		
Fracht și porto	14.780'50		
Profit curat	289.362'25		
	<u>636.008'20</u>		<u>636.008'20</u>

Blaj, din ședința Consiliului de administrație ținută la 6 Martie 1929.

Muntean m. p.
adm. delegat

Ioan Cârnațu, m. p.
contabil-autorizat

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Iacob Popa, m. p. preș. Dr. George Borșan, m. p. v-preș. Augustin Caliani, m. p.
Dr. Ambrosiu Chețianu, m. p. Iosif Iustin Hossu, m. p. Dr. Alexandru Rusu m. p.
Dr. Ioan Bălan, m. p. Ștefan Nyergeș, m. p. George Bărbat m. p. Alimpiu Aron, m. p.

S'a revăzut și găsit în consonanță cu registrele societății.

Blaj, la 8 Martie 1929.

COMITETUL DE CENZORI:

Aurel C. Domșa, m. p. președinte. Vasile Moldovan, m. p. Simion Gîzdavu, m. p.
Ioan Pușcaș, m. p. Traian Novac, m. p.

Atențiune!

Atențiune!

Vânzare Reclam De Primăvară

Stofe pentru haine bărbătești, pardesiuri, precum și pentru paltoane și costume de femei

Cu prețuri sub orice concurență

Inainte de a Vă cumpăra cele de lipsă, treceți neapărat pela depozitul fabricii

GROMEN & HERBERT CLUJ, Reg. Ferdinand 13

≡ Numele firmei garantează calitatea ≡

(555) 1—2